

عقبر نیازی نون نوبل امکانات دانشا
وی انگھیا جاننا ۱- پیدائش الین گل فال
متفق او؟ (2017)

1 تعارف:

قیام پاکستان نون بعد جدید شاعری طرح عقبر
نیازی دانان سیکو نون نمایاں ۱-۱- اوئیاں دی شاعری
صوفی عبارتتے ایلوں دے حوالے نال ہم عقبر شاعر ال نون
بالکل مختلف ۱-۲- اوئیاں نون جدید پنجابی نظم نون نون
نویان علاقت نال سیکو نون صرف نون طرز دخی شاعری
دی بنیاد رکھی نال پنجابی نظم طرح جدید نون روحانیت
بیان کرن داوی مدعو ہونیا ۱-۲-

2 عقبر نیازی دا تعارف:

2.1 حل نون تے وسنت:-

عقبر نیازی ۱۹ اپریل ۱۹۲۸ء نون
فتح خاں دیکھو پٹو خاں پور ضلع ہوشیار پور راج جمے ونڈ نون
لور مناسیوال آگے

2.2 اصل نال:-

آپ دا اصل نال "عقبر احمد" سی ادبی دنیا وچ "عقبر نیازی" نال مشہور ہووے

2.3 مذکورہ تعلیم تے تربیت:-

آپ نے مذکورہ تعلیم ہوشیار پور نون

حاصل کیتی، تربیت دا اہتمام وی اوتے ایسے کیتا
عقبر خالد کور دے خاندان نون نون الف-۱-۲- سیری نون
امر سنگو نون بی-۱-۲- دی نون عقبر شاعری شرح کر دیتی

2.4 نون پال علاقت نون:-

عزیز نیازی، کچھ عرصہ پہلے ہی صبح فون پر کتنی بقیہ بعد ورج
چھوڑنے سے پہلے سوال آئے انہوں نے ای دس سالہ "سہارا" کے
جاری کی کتاب ادبی کم کار شروع کی تھی۔

2.5 ادبی فام:

آپ پنجابی کے اردو دواں زبان کے شاعر ہیں۔
اردو فلام دا مجموعہ 4: تیرا پیر اور تیرا کھول (1) فام عزیز (3)
دشمنوں کے درمیان ایک رات
پنجابی فلام دا مجموعہ 6: سفر دی رات (2) پارچہ جیرال (3) رست
دس دن واسے تارے

رب سوینے ول ٹرن دا ویلا:

عزیز نیازی 26 دسمبر 2007ء کو راب

سوینے ول ٹرن جا علہ

3 عزیز نیازی نوں اہم کتابت دا مشاعرہ

عزیز نیازی جدید پنجابی نظم نوں نئے نئے نویمان
علاقتاں تال پنجاب سوار کے نوں طرز دی شاعر دی
بنیاد رکھی عزیز نیازی دیال الیہ علاقتاں طرز پورے
پنجابی ادب نوں اوکھری سے شناخت رکھیاں میں

3.1 عزیز نیازی دا علامتی نظام:

عزیز نیازی نہیں آپ نوال علامتی نظام
وہنوں کی کتاب علامتی نظام دا مجموعہ 4 اوہناں دے زور ہے
نا مناسب حالات میں (وزن کے حالات میں) اوہناں نے
ڈر خوف دیال علاقتاں مثلاً طور تے پھوار دیال جھٹھاں
ڈیناں دیال جیہاں، کھالیاں، راتیاں، ادھیاں نوں ایساں
مقابلہ اصلاح معاشرتی لکھیاں دیال علاقتاں میں

اوتنہاں نے "سوزِ رات" کے ذریعے ظلمِ جبر سے صفا و صیانت
 خلاف اثراتِ ریس، دادِ ریس، دینا اپنے علاوہ کرم
 و ایلے عینہ و نوح، ٹم یا جاواں رات بیت سی ہائی کالی
 اپنے ای پر چھا خیل کو کون دل نول ٹم راول والی

3.2 انکائیتِ رات
 Relate your headings and arguments to the qs statement

انکائیتِ رات کی شاعری کی آیتِ قسم انشان
 اس میں و نوح، ٹم یا جاواں رات بیت سی ہائی کالی
 اشاریوں کی بعد نول ٹم راول والی کالی
 ڈر نول دیان علافتان درندہ صفت لو کال بیٹی
 و ریشیاں میں شہر، چھوٹا لال، ٹم یا جاواں رات بیت سی ہائی کالی
 آبدروغ جو الفاظ درندہ صفت لو کال بیٹی و رات بیت سی ہائی کالی
 اپنی نظم "آن یکی رات" و نوح اس میں شرح بیان کیا
 گھر دیاں کندھال آتے دس، چھوٹا لال چھوڑ دیاں
 ادھی راتی بوے کو کھن ٹم یا جاواں رات بیت سی ہائی کالی
 روحاں اونگوں کو کون لنگھن عیساں باسی ہار دیاں
 قبر ستاں دے رستے دس، کو کال پیرے دار دیاں

3.3 فلاک و نوح مقصدیتِ بسندی:

پھر نیازی دے فلاک و نوح
 مقصدیتِ بسندی، دائرے پہلو بھدا آتے اوہ کیند، میں
 آن زندگی را کوئی مقصد نہ ہووے آن زندگی را آتے آتے
 روز ننگو جاندا آتے انسان دی سب جمع سب قبول ہو جانسی
 آتے آتے نغم و نوح بیان کیا علاوہ کرم
 انج دادن وی ایویں ننگھیا
 کوئی وی اکم نہ ہو یا

یورپ و لوں چرکھیا سورج

تجھم آن کھویا

لہ علیا میں خلقت نوں

لہ یاد خدا نوں کیتا

لہ پڑھی غار

تے لہ میں جام شراب بیتا

ارج دادن وی ایویں لنگھیا

کرتی وی کم لہ یویا

3.4 ہوفیانہ احساس:

عین نیازی میں اینی شاعری ورج

شیری لوکال دیں جسے لاقالو نیت نوں بیان کیتا

اونیہاں شہر ثقافت ورج زندگی گزارنا کھن قرار دیتا

بالکل نئی جیسی نظم "شہر دے مکان" ورج آں

نقشہ کھچیاں علا حقہ کرو

اپنی ای ڈر توں

صرف یوے میں

آں روح مال

شہر دے مکان

3.5 روحانی احساس:

عین نیازی نہ آں عجب کھنگ دی

روحانیت دا اظہار بیان کیتا روحانیت دے بیان یعنی

اونیہاں میں نوں استعارے تشبیہاں اجلا قتال ورتیاں

میں آں وکھراں لوں روحانی رنگ پیدا کیتا آں نظم

علا حقہ کرو

اجیال مکاناں دیں رنگیاں باریاں میں

رات د شفا ریاں میں زلفاں مقلاریاں میں
لہندا اس زمیں اے جن نال پاریاں میں
حل با اعلیٰ دیاں عیال اڑایاں میں

3.6 لوک شہری دانگ

عین نیازی نے جدید شہری دے نال نال
بینجالی شہری ہوں وی اے برکعیار اوتھیاں دے
فلام وچ لوک گیتوں دانگ وی موجود اے اک لوک گیت
دے ذریعہ ملاحظہ کرو۔

دو پینز انارادے

ساڈے اپنے دکو میں قلدا، دکوئی ونڈ میں پاراں دے

3.7 نرگیت داپیو

نرگیت دامطلب اے اوہو شخصت جیڑی
آپے آپ اے عاشق بیوے۔
اردو وچ مرزا غالب نے بینجالی وچ عین نیازی دے فلام
وچ نرگیت داپیو لکھا اے "اپنے نال گلان" ایہی
آر سبھی مثال اے۔

سے فی اٹھے

زلفاں دی بھڑی

عیں ٹر جاواں گا

سرتے میں آواں گا

فیر بھگتا میں گی

پلس سے بلا میں گی

روکے بلا میں گی

فیر میں آواں گا

4 فنی خوبیاں

4.1 شعری تشبیہ و استعارہاں دا ارتقاؤ

فنی نیازی میں پیشہ فنی فکلام ورج بنو ابی
دے علاقائی تشبیہ و استعاریاں دا ارتقاؤ پتہ آسے۔
ان نظم ملاحظہ کرو۔

کھوٹا جھول گلاب دا
تے چین ورتی آگو
بدل حسیت و ساکھ دا
الیں کوی دانگ :-

4.2 عام فہم زبان دا استعمال

فنی نیازی میں اپنے فکلام ورج
سادہ تے سادھی زبان ورتی تے اونیاں عام فہم لفظاں
نوں تھوڑے تے معنیوں دا واول جہان و سادہ تانے۔

اونی خدا کھنکار
اوا کتر خدا امر دا
شکھال لاگو بلا کھن
سب راول تے حوت گھدی
کیرے یا سہ جا واول

4.3 اختیار لہندی

فنی نیازی محفورت لفظاں دے ذریعے
ڈونگھیاں فکلاں کر دے سں اونیاں تے جدید نظم نون جدید
تر اسلوب تے اختیاری دولت بخشی لے اس واسطے
اونیاں نون نون امکانات دا شاعر وی آکھیا جازا لے
کجو تکیاں نظام ملاحظہ کرو۔

وقت توں آئے لنگھن دی سزا
آدمی کلارن جاند اے

(2)

پیلے آدمی سرج

میں کیلے کراں

4.4 فلسفیانہ سوچو پوچھو:-

صنیر نیازی دیاں بعض نظمال
ورج فلسفیانہ سوچو پوچھو ویں پائی جاندی اے۔ جیومیٹری
"شیر دے فقان" "سوچن دی سزا تے جدوں جنٹل ورج وچھو"
وینر ویکھیاں جاسندیاں نیں۔ اے نظم علا حظمہ

اپنی ای کھرتوں

جسٹ دے ہونے نیں

اے دوجے دے مال

شیر دے فقان

4.5 نوئل زمان لاکھوئی:-

صنیر نیازی کول درد عند دل تے حساس
طبیعت تے دکھ جبراجیں شعوراے اوہو نوئل جیہاں پر اے
دکھو جی اے جدوں کسے نوئل عجوریاں یا محرومی ورج تے دکھ
یا رول زندگی دی مارے پلار دیاں ویکھتا اے تے فوراً ایہاں دے
دل دی پیار جیج بلے اکھ جاندی اے جیومیٹری

ایہاں دردی اگال دے ورج

(دس) چلے تے ام شجھوں بنے دیواں

وسں چلے تے اسیں جیہاں ورج

کسے نوئل مرل بنے دیواں

مکتبہ گل:

صنیر نیازی جو ہنوز تاسکریں لکھتے ہوئے

حال اپنے ہم کلم شاعران توں وکری شاعری کردے نیں اوجھال
نے ڈر خوف دیاں علاعتاں درندہ عفت لوجال ہے

زوال دا شہانہ معاشرہ لئی کیتا نیں

بقول بانو قدسیہ:

صنیر نیازی دی شاعری ڈر خوف دی

شاعری نیں اے ایسے دے دریاہ اونیاں زعماشرہ
دی حقیقت توں بیان کیتا اے

اونیاں دی شاعری ساڈے لئی ارج وی مشغل براہ

اے کیوں کہ ایہہ شاعری ہر دور دی شاعری اے